

FÖRBUNDSORDNING VMKF

Antagen av Kommunfullmäktige i:

Köping 2026-02-02, §5

Arboga 2025-11-20, §141

Kungsör 2025-11-24, §210

Surahammar 2025-12-08, §186

Innehåll

§ 1 Namn och Säte.....	2
§ 2 Medlemmar.....	2
§ 3 Ändamål.....	2
§ 4 Verksamhet.....	2
Område IT.....	2
Område Lön och specialist.....	3
§ 5 Organisation.....	4
§ 6 Förbundsdirection.....	4
§ 7 Presidium.....	6
§ 8 Revision.....	6
§ 9 Extraordinär händelse.....	6
§ 10 Initiativrätt.....	6
§ 11 Närvarorätt.....	6
§ 12 Kungörelser och tillkännagivanden.....	7
§ 13 Lån, borgen och andra ansvarsförbindelser.....	7
§ 14 Andel i förbundets tillgångar och skulder.....	7
§ 15 Finansiering av verksamheten.....	7
§ 17 Budget och ekonomisk styrning.....	8
§ 18 Avsättningar och kostnader för pensioner.....	8
§ 19 Ersättningar till förtroendevalda.....	9
§ 21 Varaktighet och likvidation.....	9
§ 22 Inträde som medlemskommun.....	9
§ 23 Utträde som medlemskommun och likvidation.....	9
§ 24 Utträde ur en frivillig verksamhet.....	10
§ 25 Skapa, överlåta och avveckla verksamheter.....	11
§ 26 Tvister.....	11
§ 27 Bildandet och ändringar i förbundsordningen.....	11
§ 28 Ikraftträdande.....	11

§ 1 Namn och Säte

Kommunalförbundets namn är Västra Mälardalens Kommunalförbund (VMKF), nedan kallat förbundet. VMKF har sitt säte i Köping.

§ 2 Medlemmar

Medlemmar i kommunalförbundet är kommunerna Köping, Arboga, Kungsör och Surahammar.

§ 3 Ändamål

Förbundet ska ansvara för driftsfrågor, administrativ service, handläggning och konsultativt stöd till förbundsmedlemmarna inom verksamhetsområden som är obligatoriska samt områden med frivilligt deltagande.

Beskrivning av samtliga tjänster och åtaganden framgår i särskild tjänstekatalog. Tjänstekatalogen revideras efter samråd med medlemskommunerna.

Förbundet får tillhandahålla ytterligare tjänster med nära koppling till nedanstående områden eller andra administrativa tjänster för att tillgodose förbundsmedlemmarnas specifika behov.

Beroende på respektive kommuns engagemang – det vill säga i vilken omfattning verksamhet överlämnas till förbundet – kan graden av inflytande i verksamheten påverkas. Detta kan exempelvis innebära ett begränsat antal ledamöter och ersättare i direktionen. Totalt engagemang innebär att kommunen deltar i samtliga obligatoriska tjänster, som framgår under rubriken "Obligatoriska delområden".

§ 4 Verksamhet

Område IT

Obligatoriska delområden

- **IT – drift, support**

Förbundet ansvarar för en gemensam organisation för teknisk utrustning, drift och support samt leverans av all IT-utrustning.

- **Förvaltningsledning och utveckling av externwebb, intranät, ekonomisystem, och e-tjänsteplattform**

Förbundet ansvarar för en organisation som förvaltar och utvecklar de kommundemensamma systemen externweb, intranät, ekonomisystem och e-tjänsteplattform.

- **Telefoni**

Förbundet ansvarar för en organisation för telefoni innefattande support, telefonväxel samt leverans av mobiltelefoner och övrig teleteknisk utrustning.

- **Förvaltningsledning E-arkiv**

E-arkivarie som samordnar drift och förvaltningsleder det kommundemensamma e-arkivet. Specialiststöd inom e-arkivering samt hantering av elektroniska dokument och angränsande uppdrag.

Frivilligt delområde

- **Förvaltningsledning av Skolsystem**

Förbundet ansvarar för en organisation som förvaltar och utvecklar kommundemensamt skolsystem.

- **Informationssäkerhetssamordning** Förbundet ansvarar för en strategisk funktion inom informationssäkerhetssamordning på en övergripande nivå. Funktionen samordnar, leder och utvecklar arbetet med det strategiska informationssäkerhetsarbetet.

Område Lön och specialist

Obligatoriska delområden

- **Löneadministration med tillhörande administration**

Förbundet ansvarar för en gemensam organisation för personal- och löneadministration, support, utbildning och systemförvaltning för personalsystem.

- **Förvaltningsledning och utveckling av Lönesystem inkl schema och bemanningssystem**

Förbundet ansvarar för en organisation som förvaltar och utvecklar det kommundemensamma lönesystemet.

- **Inköp och upphandling**

Förbundet ansvarar för en gemensam inköps- och upphandlingsfunktion med uppgift att genomföra och samordna upphandlingar av varor, tjänster och entreprenader över direktupphandlingsgräns samt tillgodose behov av specialistkompetens inom upphandlingsområdet. Upphandlingsfunktionen kan agera inköpscentral där så är lämpligt.

- **E-handel**

Samordnande, administrativ och stödjande roll inom funktion inköp och E-handel.

Frivilliga delområden:

- **E-handel**

Samordnande, administrativ och stödjande roll inom funktion inköp och E-handel.

- **Arkiv**

Förbundet ansvarar för en gemensam specialistfunktion som stöd för arkivfrågor.

- **Bostadsanpassningsbidrag för personer med en funktionsnedsättning**

Förbundet ansvarar för handläggning och eventuella beslut i ärenden om bostadsanpassningsbidrag.

- **Parkeringstillstånd för personer med en funktionsnedsättning**

Förbundet ansvarar för handläggning och beslut vad avser parkeringstillstånd

§ 5 Organisation

Förbundet ska vara ett kommunalförbund med en förbundsledning.

För kommunalförbundet och dess verksamheter gäller föreskrifterna i kommunallagen, de lagar och andra författningar som reglerar verksamheterna samt denna förbundsordning, reglemente för förbundsledningen samt revisionsreglemente.

§ 6 Förbundsledning

Ledningen ska bestå av 8 ledamöter och 8 ersättare. Förbundsmedlemmarnas fullmäktige väljer representanter i ledningen för en mandatperiod på fyra år räknat från och med den 1 januari året efter det val av fullmäktige har ägt rum i hela landet. Platserna i ledningen fördelas enligt följande:

Köpings kommun	2 ledamöter och 2 ersättare
Arboga kommun	2 ledamöter och 2 ersättare
Kungsörs kommun	2 ledamöter och 2 ersättare
Surahammars kommun	2 ledamöter och 2 ersättare

Om en kommun ansluter sig som förbundsmedlem utan totalt engagemang i enlighet med § 3, ingår den nya förbundsmedlemmen enbart med en ledamot och en ersättare.

Ordförande, 1:e vice ordförande, 2:e vice ordförande samt 3:e vice ordförande utses av direktionen. Posterna som ordförande, 1:e vice ordförande, 2:e vice ordförande samt 3:e vice ordförande ska rotera vartannat år mellan medlemskommunernas företrädare från Köping, Arboga, Kungsör och Surahammar. Om ytterligare en kommun ansluter med ett totalt engagemang så roterar ordförandeskapet mellan alla förbundsmedlemmar.

Roteringen sker enligt följande schema mellan medlemskommuner:

Kungsör 2026-2027

Surahammar 2028-2029

Köping 2030-2031

Arboga 2032-2033

Därefter gäller samma ordning från och med 2034.

Utgångspunkten är att beslut ska fattas i enighet.

Direktionens beslut fattas enligt majoritetsbeslut i samtliga ärenden. Förutsättningen för att delta i votering är att medlemskommunen representeras i berörd verksamhet.

Bestämmelserna i kommunallagen 9 kap 3 och 4 §§ samt 9 kap 8 § om valbarhet och sättet att utse ledamöter och ersättare ska i övrigt tillämpas när förbundsmedlemmarna förrättar val av direktion.

Inför varje mandatperiod bestämmer förbundsmedlemmarna den ordning i vilken ersättarna ska inkallas till tjänstgöring i direktionen.

Stödfunktioner exempelvis HR-stöd till förbundet *kan* samordnas via medlemskommunerna.

§ 7 Presidium

Direktionens ordförande, vice ordförande, andre vice ordförande och tredje vice ordförande utgör presidiet som leder direktionens arbete.

Om ytterligare en kommun ansluter med ett totalt engagemang så ska även den nya förbundsmedlemmen utse en vice ordförande som ingår i presidiet.

§ 8 Revision

För granskning av förbundets verksamhet enligt bestämmelserna i kommunallagen och revisionsreglementet ska förbundet ha fyra revisorer. Kommunfullmäktige i respektive medlemskommun utser en revisor. Revisorer väljs för samma mandatperiod som ledamöterna och ersättarna i direktionen.

§ 9 Extraordinär händelse

- Förbundet ska medverka i kommunernas krisberedskapsarbete och totalförsvarsplanering.
- Förbundet ska bedriva kontinuitetshantering i de verksamheter som kommunerna är beroende av för att deras samhällsviktiga verksamheter ska fungera.
- Förbundet ska ställa sina resurser till förfogande vid en samhällsstörning och extraordinära händelse.

Är fler av medlemskommunerna drabbade så avgör förbundschefen i samråd med medlemskommunerna hur resurserna ska prioriteras.

§ 10 Initiativrätt

Ärenden i direktionen får väckas av ledamot i direktionen samt förbundsmedlem genom framställning av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.

§ 11 Närvarorätt

Direktionen avgör själv i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare har rätt att närvara och yttra sig vid direktionens sammanträde.

Kommunstyrelsens ordförande i respektive medlemskommun har dock alltid rätt att närvara och yttra sig vid direktionens sammanträden.

§ 12 Kungörelser och tillkännagivanden

Förbundets kungörelser, tillkännagivanden om protokollsjustering och övriga tillkännagivanden ska anslås på förbundets officiella anslagstavla samt för kännedom även på övriga förbundsmedlemmars officiella anslagstavor.

I ett kommunalförbund med förbundsledning ska, enligt 9 kap § 10 kommunallagen, det sammanträde vid vilket budgeten fastställs vara offentligt. Direktionen ska kungöra detta genom förbundets officiella anslagstavla en vecka före sammanträdesdagen.

§ 13 Lån, borgen och andra ansvarsförbindelser

Förbundet får ta upp lån för sina investeringar med kommunal borgen. Förbundet får inte ingå borgen.

Medlemskommunerna får ingå i borgen för lån uppgående till totalt 150 mkr utifrån andel av befolkningens mängd för närmast föregående år.

Utökat borgensåtagande utöver ovan ska godkännande av samtliga förbundsmedlemmars fullmäktige. Förbundet får inte ingå andra ansvarsförbindelser utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

Om en ny förbundsmedlem ansluter sig så fördelas borgen för lån med den nya kommunens och dess nya befolkningens mängd. Om medlemskapet inte är med ett totalt engagemang så är ägarandelen storleksmässigt i relation till tjänsten och beslutas i samband med inträdet.

§ 14 Andel i förbundets tillgångar och skulder

Envar förbundsmedlem har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till andel av befolkningens mängd för närmast föregående år. Vid skifte av förbundets behållna tillgångar ska samma grund som sägs i första meningen tillämpas.

§ 15 Finansiering av verksamheten

Kostnaderna för förbundets verksamheter enligt § 4 ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, finansieras genom ersättning från förbundsmedlemmarna eller genom ersättning från annan organisation (kommun, bolag eller förbund).

Kostnaderna fördelas utifrån de principer som redovisas i bilaga "Fördelningstal". Huvudprincipen är att respektive medlem erlägger ersättning utifrån befolkningsantal som fördelning. Styckpriser används för debitering av antal lönekörningar samt vid inköp av datorer och telefoner. Det finns också några övriga modeller som tillämpas där fördelningsgrunden delas mellan exempelvis kommunerna och dess bolag.

Respektive medlemskommun ska fullt ut svara för kostnaderna för beviljade bostadsanpassningsbidrag hänförliga till den egna kommunen.

§ 16 Hantering av eget kapital

Eget kapital ska maximalt uppgå till 6 miljoner kronor. Den del av det egna kapital som överskrider 6 miljoner kronor den 31 december ska återbetalas till förbundsmedlemmarna. Återbetalning till förbundsmedlemmarna ska ske i enlighet med fördelningstalen i 13 och 14 §. Återbetalning ska ske när årsredovisning är beslutad och fastställd.

§ 17 Budget och ekonomisk styrning

Direktionen har att årligen fastställa budget för förbundet inom den ram för respektive enhet som förbundsmedlemmarnas fullmäktige enats om och som de angivit före juni månads utgång. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en plan för ekonomin under den kommande treårsperioden.

Innan direktionen fattar beslut om avtal av större vikt eller om större investeringar ska samråd ske med förbundsmedlemmarna/kommunstyrelserna. Förbundets budget-, boksluts- och verksamhetsprocess ska ske i samråd med medlemskommunerna genom ekonomicheferna samt via budgetdialoger. Budgetförslaget ska utgå från direktiv från respektive medlem och, i sådan tid som förbundsmedlemmarna fastställer, tillställas förbundsmedlemmarna som ska godkänna budgetramen innan budgeten fastställs.

Direktionen ska fastställa budgeten under senast oktober månad för kommande år. Under valår fastställs budgeten under december månad. Innan Direktionen fastställer den, ska förbundsmedlemmarna godkänna budgetförslaget.

När budgeten fastställs bestäms storleken på ersättningen som förbundsmedlemmarna ska erlägga till förbundet enligt grunderna i fördelningstal.

Direktionens budgetförslag ska hållas tillgängligt för allmänheten enligt vad som stadgas i 8 kap 10 § kommunallagen.

Direktionen ska avlämna delårsrapport över verksamheten till förbundsmedlemmarna.

§ 18 Avsättningar och kostnader för pensioner

Avsättningar för förmånsbestämd ålderspension (FÅP) ingår inte i medlemsbidraget. Fördelning av kostnader och avsättningen sker i proportion till befolkningmängden i medlemskommunerna. Befolkningmängden mäts per den 1 november året före budgetåret. För gjorda utbetalningar gällande förmånsbestämd ålderspension (FÅP)

fakturerar förbundet de faktiska kostnaderna till medlemskommunerna. Kostnaderna faktureras 4 gånger per år/varje kvartal.

§ 19 Ersättningar till förtroendevalda

Sammanträdesarvoden och andra ekonomiska förmåner till ledamöter och ersättare i direktionen samt till revisorerna och ska bestämmas enligt de ersättningsregler som gäller för förtroendevalda i Köpings kommun.

§ 20 Arkivmyndighet

Förbundsdirektionen är arkivmyndighet enligt Arkivlagen (1990:782). Arkivreglemente se bilaga.

§ 21 Varaktighet och likvidation

Förbundet är bildat för obestämd tid.

Har sådana ändrade förhållanden inträtt att verksamheten, vid en samlad bedömning, ses som en belastning för kommunerna och om medlemmarna är eniga om detta, ska förbundet på begäran av medlemskommunerna omedelbart träda i likvidation. Vid likvidation ska reglerna i 22 § tillämpas.

§ 22 Inträde som medlemskommun

Om ytterligare en kommun önskar bli medlem i förbundet ska ansökan ske till direktionen som yttrar sig och överlämnar ärendet till medlemskommunernas fullmäktige för beslut. Ny medlem har antagits när samtliga medlemskommuner godkänt ansökan genom fullmäktigebeslut och en ny förbundsordning undertecknats av medlemskommunerna. Reglering av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den tillträdande förbundsmedlemmen ska överensstämja med förbundsordningen och bestämmas i särskild överenskommelse mellan förbundet och den tillträdande förbundsmedlemmen. Regleringen omfattas av instegskostnader som inkluderar administrativa avgifter, initiala medlemsavgifter, och eventuella kostnader för att anpassa till förbundets standarder och system. Instegskostnaderna ska beräknas och fastställas av direktionen.

Ny medlem ska tillträda förbundsordningen genom att förbundsordningen antas av den nya kommunens fullmäktige.

§ 23 Utträde som medlemskommun och likvidation

Kommunalförbundet är bildat på obestämd tid. En förbundsmedlem äger rätt att utträda ur förbundet efter att ha iakttagit en uppsägningstid om två (2) år räknat från det årsskifte som inträffar närmast efter uppsägningen. Vid avtal om utträde ska de kvarvarande medlemmarna anta de ändringar i förbundsordningen som föranleds av utträdet. Utträdeskostnader behöver ske i samförstånd mellan medlemskommunerna

för att inte riskera att kvarvarande kostnader belastar kvarvarande medlemskommuner. Exempel på kostnader kan vara för avtal till tredje part som måste lösas och/eller tid för omställning av personal, restvärde för gjorda investeringar och liknande.

Om medlemmarna ej kan enas om förutsättningarna för utträdet ska förbundet träda i likvidation två (2) år efter det kalenderår varunder uppsägning ägt rum.

Likvidationen verkställs av direktionen i egenskap av likvidator. När förbundet trätt i likvidation får kallelse till förbundets okända borgenärer sökas av förbundsmedlem eller av likvidatorn.

När förbundet har trätt i likvidation, ska förbundets egendom, i den mån det behövs för likvidationen, förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Förbundets verksamhet får fortsättas om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När direktionen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator, ska direktionen avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i dess helhet. Berättelsen ska även innehålla en redovisning för skiftet av behållna tillgångar. Till berättelsen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden.

När likvidationsuppdraget är fullgjort, ska direktionen besluta om vilken av förbundets medlemmar som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv. Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna ska delges var och en av förbundsmedlemmarna. När berättelsen och redovisningshandlingarna delgetts samtliga förbundsmedlemmar är förbundet upplöst.

En förbundsmedlem som inte är nöjd med redovisningen eller det skifte som förrättats av direktionen, har rätt att väcka talan om detta mot den andra förbundsmedlemmen inom ett år från det slutredovisningen delgavs medlemmen.

Om det framkommer någon tillgång för kommunalförbundet efter dess upplösning eller om talan väcks mot kommunalförbundet eller om det på annat sätt uppkommer behov av ytterligare likvidationsåtgärd, ska likvidationen fortsätta

§ 24 Utträde ur en frivillig verksamhet

För förbundsmedlem som önskar utträda en verksamhet (av vad som framgår i 3 §) regleras tidsfrist och storlek för utträdeskostnader i särskild överenskommelse vid anslutningen till verksamheten. Regleringen innebär att inte riskera att kvarvarande kostnader belastar kvarvarande medlemskommuner. Exempel på kostnader kan vara

för avtal till tredje part som måste lösas och/eller tid för omställning av personal, restvärde för gjorda investeringar och liknande.

Beslut om utträde ur en verksamhet beslutas av Direktionen.

§ 25 Skapa, överlåta och avveckla verksamheter

Större förändringar som att skapa, överlåta, avveckla verksamheter, beslutas av Direktionen efter dialog med medlemskommunerna.

§ 26 Tvister

Twist mellan förbundet och en eller flera förbundsmedlemmar ska, om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse, avgöras genom skiljeförfarande enligt lagen om skiljeförfarande (1999:116). Meningsskiljaktigheter mellan förbundsmedlemmarna ska i möjligaste mån lösas i samförstånd.

§ 27 Bildandet och ändringar i förbundsordningen

Västra Mälardalens kommunalförbund (VMKF) bildades 2004 och bestod då av en samordnad räddningstjänst för kommunerna Kungsör, Arboga och Köping. 2006 utökades VMKF med ett antal administrativa funktioner så som exempelvis gemensam IT, telefoni och upphandling. 2012 blev även Surahammars kommun, medlemmar i förbundet. Förbundsordningen reviderades med anledning av ny mandatperiod samt översyn av fördelningstal 2019. Från och med januari 2021 tillhör räddningstjänsten ett annat kommunalförbund, Räddningstjänsten Mälardalen. Från och med den 1 januari 2023 ingår Surahammar som medlemmar i förbundet på samma villkor som övriga medlemskommuner. Förbundets tjänster görs även om till obligatoriska och frivilliga. Från och med 1 januari 2026 görs revidering av verksamheter (där krisberedskap och säkerhet utgår och Informationssäkerhetssamordning lagts till) samt också viss reglering för eventuellt nya medlemskommuner samt reglering av eget kapital.

Ändring eller tillägg till förbundsordningen beslutas av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige.

Direktionen får väcka fråga om ändring av förbundsordningen hos förbundsmedlemmarna/ kommunstyrelserna.

Om fråga om ändring av förbundsordningen väcks av en förbundsmedlem/ kommunstyrelse, ska direktionen beredas tillfälle att yttra sig om ändringen.

§ 28 Ikraftträdande

Denna förbundsordning samt bilagor träder i kraft från den 1 januari 2026 när den beslutats av samtliga förbundsmedlemmar.